

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 263. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700591234112/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

- krig og soldatertjeneste. I vers 7 hedder det, at både soldaten og elskereren våger natten igennem og sover på jorden
- 189 *Cabriole*: let enspændervogn med kalesche. – i *Krig og Kjærlighed* ...: et mundheld, der stammer fra Miguel de Cervantes' roman *Don Quixote* (1605-15), 2. del kap. 21 – *Hitzing*: landligt distrikt vest for Wien, på skråningen af Wiener Wald. Først indlemmet i byen 1891. – *hundrede Cylden*: se n.t. s. 118. – *Mil*: ca. 7 1/2 km.
- 190 *Herskabsjæger*: en tjener, iført et særligt liber, gerne med fjerbusket hat. Hans opgave var specielt at betjene husherren, hjemme eller på køreture.
- 192 *Æren er det fejneste Træ i Skoven*: ordsprog, som findes i Peder Syv *All-mundelige Danske Ordsprog* 1 (1682), optrykt i *Danmarks gamle Ordsprog* VII:1, 94. Indeholder et ordsprog på træet ær, som er af ahornfamilien. Feir betyder fager, skøn. – *Poste restante*, fransk: forblivende post, dvs. post der ikke udbringes, men henlægges på posthuset til afhentning. – *Genf*: eller Genève, en by i det sydvestlige Schweiz på grænsen til Frankrig. Blev i det 16. årh. gennembrængt af den religiøse reformator Johan Calvins lære og erhvervede status som centrum for protestantismen i de fransktalende lande. – *souverain*: suveræn, dvs. fyrstelig, jf. n.t. s. 20.
- 193 *Gjard*, fransk: hensyn, hoflighed. – *Salzburg*, by i den midt-vestlige del af det daværende østrigske kejserrige, lige på grænsen til Bayern (Tyskland) – *Böhmer*: mand fra Böhmen eller Tjekkiet, tjekkerne land omkring øvre Elben og dens bifloder. Hovedbyen er Prag. Var på Goldschmidts tid indlemmet i det østrigske kejserrige, i dag i Tjekkioslovakiet. – *Hussiter*(familie): tilhængere af den böhmske religiøse reformator Jan Hus, der i 1415 blev brændt som kætter. Hans død blev signalet til et oprør mod paven og den tysk-romerske kejser, som dengang beherskede Böhmen. De sidste rester af hussiterbevægelsen sluttede sig i 1727 til herrnhuternes brødreemigheder.
- 194 *Bruck an der Mur*. Alpeby ca. 125 km sydvest for Wien, beliggende på jernbanelinien til Triest/Venezia, jf. n.t. s. 120. – *St. Gilgen*: by ved St. Wolfgang-søen ca. 25 km øst for Salzburg.
- 195 *fem Cylden*: se n.t. s. 118
- 196 *Bayern*: sydtylsk kongerige (midt 1918), mod syd og øst grænsende op til det daværende østrigske kejserrige, som det i 1860'erne var tæt forbundet med. Støttede 1866 Østrig mod Preussen. – *Bodensøen*: største sø i Alperne, beliggende på grænsen mellem Bayern og Schweiz.
- 198 *hantad*: næsten.
- 199 *Og i en Kjørtel* ...: se n.t. s. 139.
- 200 *Mont Cenis*: pas i de vestlige Alper på grænsen mellem Frankrig og det daværende kongerige (Sardinien-)Piemont, som 1860/61 indgik i kongeriget Italien, jf. n.t. s. 124. – *Malta*: ø i Middelhavet syd for Sicilien. På Goldschmidts tid en engelsk kronkoloni – *Libanon*: bjergkæde nær den lilleasiatiske Middelhavskyst, på Goldschmidts tid i Osmannerriget, i dag i staten Libanon – *Genoa*: Genova, havneby ved Middelhavskysten i det